

**MH ERS - MATIČNO PREDUZEĆE A.D. TREBINJE
ZP "ELEKTROKRAJINA" A.D. BANJALUKA**

S T A T U T

24.01.2007. godine

Na osnovu člana 5 Zakona o javnim preduzećima (Službeni glasnik Republike Srpske broj 75/04) i članova 61, 215 i 245 Zakona o preduzećima (Službeni glasnik Republike Srpske broj 24/98, 62/02, 38/03, 97/04 i 34/06) tačke VIII Odluke Vlade Republike Srpske o organizovanju Mješovitog holdinga "Elektroprivreda" Republike Srpske a.d.Trebinje broj 02/I-020-60/06 od 30.12.2005.godine (SG RS broj 6/06) i Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o organizovanju Mješovitog Holdinga "Elektroprivreda" Republike Srpske a.d. Trebinje broj: 04/1-012-1966/06 od 07.09.2006. godine, Skupština akcionara "Elektrokrajina" a.d. Banjaluka, na sjednici održanoj 24.01. 2007.godine, donijela je

S T A T U T

ZAVISNOG PREDUZEĆA "ELEKTROKRAJINA" A.D. BANJALUKA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Statutom Mješovitog holdinga "Elektroprivreda" Republike Srpske Trebinje – Matično preduzeće akcionarsko društvo Trebinje, Zavisno preduzeće "Elektrokrajina" akcionarsko društvo Banjaluka (u daljem tekstu: Preduzeće) utvrđuje način organizovanja u skladu sa Zakonom o preduzećima RS i Zakonom o javnim preduzećima i uređuje osnovna pravila u pogledu pravnog statusa, organizovanja, upravljanja i poslovanja Preduzeća, u okviru Mješovitog Holdinga "Elektroprivreda" Republike Srpske Trebinje - Matično preduzeće akcionarsko društvo Trebinje.

Ovaj Statut sadrži odredbe o:

- nastanku Preduzeća
- firmi i sjedištu Preduzeća,
- pravnom položaju i statusu Preduzeća,
- djelatnosti Preduzeća,
- organizaciji Preduzeća,
- iznosu osnovnog kapitala i načinu uplate akcija,
- nominalnoj vrijednosti, vrsti i klasi izdatih akcija,
- pravima akcionara,
- načinu potpisivanja firme i zastupanja Preduzeća,
- upravljanju i organizovanju Preduzeća
- načinu sazivanja skupštine i donošenja odluka,
- izboru, opozivu i djelokrugu rada organa Preduzeća,
- primjeni etičkog kodeksa,
- postupku nabavke,
- planiranju poslovanja i investicija,
- primjeni knjigovodstvenih i finansijskih računovodstvenih standarda,
- raspodjeli dobiti, pokriću gubitka,
- povećanju i smanjenju osnovnog kapitala,
- rezervama,
- o trajnoj poslovnoj saradnji i povezivanju sa drugim preduzećima,*
- o osnivanju novih preduzeća,*
- zaštiti životne sredine,
- načinu promjene oblika Preduzeća,
- međusobnim ekonomskim odnosima povezanih preduzeća,

- zajedničkom fondu rizika,
- investicijama,
- postupku izmjena i dopuna Statuta,
- drugim pitanjima značajnim za organizaciju i rad Preduzeća u skladu sa Zakonom.

Član 2.

Preduzeće "Elektrokrajina" akcionarsko društvo Banjaluka se transformisalo u Mješoviti holding "Elektroprivreda" Republike Srpske Trebinje - Matično preduzeće akcionarsko društvo Trebinje Zavisno preduzeće "Elektrokrajina" akcionarsko društvo Banjaluka, na osnovu Zakona o preduzećima, Zakona o javnim preduzećima i Odluke Vlade Republike Srpske o organizovanju Mješovitog holdinga "Elektroprivreda" Republike Srpske Trebinje.

Preduzeće je pravno lice koje obavlja djelatnosti od opšteg interesa i delatnost i upisane u sudski registar radi sticanja dobiti, u skladu sa Zakonom.

Preduzeće je, pravni sljednik preduzeća "Elektrokrajina" akcionarsko društvo Banjaluka.

Preduzeće je povezano u Mješoviti Holding "Elektroprivreda" Republike Srpske Trebinje - Matično preduzeće akcionarsko društvo Trebinje (u daljem tekstu: Matično preduzeće), a prema Odluci Vlade RS iz stava 1. ovog člana, zajedno sa ostalim preduzećima koja obavljaju elektroenergetsku djelatnost u Republici Srpskoj u kojima Matično preduzeće ima učešće u kapitalu

II FIRMA I SJEDIŠTE PREDUZEĆA

Član 3.

Preduzeće je pravno lice i posluje pod firmom:

MJEŠOVITI HOLDING "ELEKTROPRIVREDA" REPUBLIKE SRPSKE TREBINJE
 – MATIČNO PREDUZEĆE AKCIONARSKO DRUŠTVO TREBINJE
 ZAVISNO PREDUZEĆE "ELEKTROKRAJINA" AKCIONARSKO DRUŠTVO
 BANJALUKA

Skraćeni naziv firme glasi:

MH ERS - MATIČNO PREDUZEĆE A.D. TREBINJE
 ZP "ELEKTROKRAJINA" A.D. BANJALUKA

Sjedište i adresa Preduzeća:

Banjaluka, Kralja Petra I Karađorđevića broj 95.

Član 4.

Preduzeće ima pečat, koji je okruglog oblika prečnika 35 mm koji sadrži naziv i sjedište Preduzeće.

Preduzeće ima štambilj koji je pravougaonog oblika i sadrži naziv (firma), sa mjestom za broj i datum.

Dijelovi preduzeća – radne jedinice imaju svoj pečat i štambilj, sa dodatnim tekstom naziva dijela preduzeća – radne jedinice.

Bliže odredbe o broju pečata i štambilja Preduzeća i dijelova Preduzeća, oznakama, čuvanju i rukovanju, uređuje se aktom Uprave Preduzeća.

Član 5.

Preduzeće ima svoj zaštitni znak i logotip firme, čiji izgled, način zaštite i korištenja utvrđuje Nadzorni odbor, a koji se koristi uz logotip i zaštitni znak Matičnog preduzeća.

Član 6.

Preduzeće posluje kao akcionarsko društvo sa sredstvima u svojini Preduzeća sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim zakonom i ovim Statutom.

Osnivači i lica koja sticanjem akcija u Preduzeću stupe u isto su akcionari Preduzeća.

Preduzeće odgovara za svoje obaveze cjelokupnom svojom imovinom, a akcionari snose rizik poslovanja Preduzeća do visine svoga akcionarskog uloga.

Organizacioni dijelovi Preduzeća nemaju svojstvo pravnog lica i ne mogu istupati u pravnom prometu.

Član 7.

Poslovni akti Preduzeća namijenjeni trećim licima, sadrže i označenje registarskog suda i broj upisa, broj računa i matični broj, i druge podatke koje utvrdi direktor.

Preduzeće na svojim poslovnim prostorijama ističe puni naziv firme, adresu i sjedište Preduzeća, odnosno organizacionih dijelova.

III DJELATNOST PREDUZEĆA

Član 8.

Djelatnost od opšteg interesa koji obavlja preduzeće je distribucija, kupovina, prodaja i trgovina električnom energijom.

40.13	40.130	- Distribucija i prodaja električne energije;
	40.111	- Proizvodnja hidroelektrične energije
74.2	74.20 74.200	- Arhitektonske i inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje
	45.21	- Visokogradnja i izgradnja objekata niskogradnje
	75.500	- Oправка i održavanje električnih i drugih mašina
	55.231	- Ostali smještaj za boravak u odmaralištima

	55.51	55.510	- Kantine
		52.722	- Opravke ostalih električnih aparata za domaćinstvo
	45.31	45.310	- Postavljanje električnih instalacija i opreme
31.2	31.20	31.200	- Proizvodnja opreme za distribuciju električne energije i upravljačke opreme
	28.11	28.110	- Proizvodnja metalnih konstrukcija i dijelova konstrukcija
50.2	50.20	50.200	- Održavanje i opravka motornih vozila
	52.24	52.240	- Trgovina na malo hljebom, tjesteninom, kolačima i slatkišima
	52.21	52.210	- Trgovina na malo voćem i povrćem
	52.22	52.220	- Trgovina na malo mesom i proizvodima od mesa
	52.27	52.270	- Ostala trgovina na malo hranom, pićem i duvanom u specijalizovanim prodavnicama
	52.46	52.460	- Trgovina na malo metalnom robom, bojama i staklom
50.1	50.10		- Trgovina motornih vozila
50.3	50.30		- Trgovina djelovima i priborom za motorna vozila
50.5	50.50	50.500	- Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima
	51.31	51.310	- Trgovina na veliko voćem i povrćem
	51.23	51.230	- Trgovina na veliko živim životinjama
	51.32	51.320	- Trgovina na veliko mesom i proizvodima od mesa
		50.101	- Trgovina motornih vozila na veliko
		50.301	- Trgovina djelovima i priborom za motorna vozila na veliko
	51.51	51.510	- Trgovina na veliko črstim, tečnim i gasovitim gorivima i sličnim proizvodima
63.4	63.40	63.400	- Djelatnosti drugih posrednika u saobraćaju - Poslovi spoljne trgovine uvoza i izvoza u okviru utvrđene djelatnosti

Preduzeće može bez upisa u sudski registar da obavlja i druge djelatnosti koje služe djelatnostima upisanim u registar, a koje se uobičajeno obavljaju uz te djelatnosti u manjem obimu ili povremeno.

Član 9.

Preduzeće može osnivati ili kupovati nova preduzeća ili poslovne djelatnosti bilo u cjelini ili djelimično samo ukoliko su isti:

- uključeni u poslovne djelatnosti koje su direktno vezane za već registrovane djelatnosti preduzeća,
- ako je to osnivanje odnosno kupovina koja bi direktno ili objektivno mogla biti od koristi preduzeću odnosno ukoliko se postiže poboljšanje iskorištenosti ključnih kapaciteta ili finansijskih rezultata preduzeća u cjelini.

U cilju bržeg razvoja, otvaranja novih mogućnosti i efikasnijeg poslovanja, Preduzeće može u okviru svoje djelatnosti zaključivati ugovore o stranom ulaganju ili ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji sa stranim fizičkim i pravnim licima ili predlagati davanje koncesija, u skladu sa zakonom, uz prethodnu saglasnost Skupština Matičnog preduzeća.

IV ORGANIZACIJA PREDUZEĆA

Član 10.

Organizacija Preduzeća se zasniva na osnovnim principima koji obezbjeđuju racionalno i efikasno obavljanje poslova iz domena djelatnosti Preduzeća, tehničko-tehnološku strukturu sistema, sigurnost zaposlenih i realnu dobit.

Član 11.

Organizacioni dijelovi Preduzeća (makroorganizacija) su:

- a) Direkcija,
- b) Radne jedinice:
  - Radna jedinica "Elektrodistribucija" Banjaluka
  - Radna jedinica "Elektrodistribucija" Prijedor
  - Radna jedinica "Elektrodistribucija" Gradiška
  - Radna jedinica "Elektrodistribucija" Kozarska Dubica
  - Radna jedinica "Elektrodistribucija" Novi Grad
  - Radna jedinica "Elektrodistribucija" Prnjavor
  - Radna jedinica "Elektrodistribucija" Mrkonjić Grad
  - Radna jedinica "Elektrodistribucija" Laktaši
  - Radna jedinica "Elektrodistribucija" Srbac
  - Radna jedinica "Elektro izgradnja i održavanje" Banjaluka

Ostali elementi unutrašnje organizacije definišaće se Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Preduzeća, koji donosi Uprava preduzeća, uz prethodnu saglasnost Uprave Matičnog preduzeća.

Član 12.

Odluke o organizovanju novih dijelova Preduzeća, ukidanju postojećih, određivanju područja vršenja djelatnosti, vrstama poslova iz djelatnosti Preduzeća, obimu ovlaštenja i drugim statusnim pitanjima djelova preduzeća, u skladu sa osnovnim ciljevima poslovanja Preduzeća, vrši Skupština preduzeća, na prijedlog Nadzornog odbora i uz saglasnost Skupštine Matičnog Preduzeća.

Član 13.

Dijelovi Preduzeća nemaju svojstvo pravnog lica, a u pravnom prometu istupaju pod firmom Preduzeća.

Preduzeća koja obavljaju različite elektroenergetske djelatnosti prema odobrenju Regulatorne komisije za električnu energiju RS moraju imati poseban interni obračun rezultata poslovanja za svaku od tih djelatnosti. Organizovanje ovih i drugih djelatnosti u preduzeću, koje za to imaju potrebne preduslove, izvršiće se u formi profitnih centara i drugih tipova poslovnih jedinica i centara odgovornosti. Dizajniranje i implementacija ovih centara regulisaće se Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Preduzeća.

Preduzeće može u cilju efikasnosti i konkurentnosti poslovanja obavljanje sporednih, pomoćnih i drugih djelatnosti iz svog poslovnog lanca da prenese na svoje specijalizovane subkontraktorske firme (mala i srednja preduzeća), na način i pod

uslovima predviđenim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Preduzeća.

V OSNOVNI KAPITAL I NAČIN UPLATE AKCIJA

Član 14.

Osnovni kapital u Preduzeću na dan 14.11. 2006. godine, iznosi 92.276.622 KM.

Osnovni kapital Preduzeća sastoji se od:

OPIS	% UČEŠĆA U OSNOVNOM KAPITALU	VRIJEDNOST KAPITALA	BROJ AKCIJA
MH ERS - Matično preduzeće Trebinje	65%	59.984.963 KM	59.984.963
Penzioni Fond	10%	9.227.662 KM	9.227.662
Fond za restituciju	5%	4.613.831 KM	4.613.831
Vaučer ponuda / mali akcionari	20%	18.450.166 KM	18.450.166
U K U P N O:	100%	92.276.622 KM	92.276.622

Povećanje i smanjenje osnovnog kapitala vrši se u slučajevima i na način propisan Zakonom.

VI NOMINALNA VRIJEDNOST, VRSTE I KLASJE IZDATIH AKCIJA

Član 15.

Osnovni kapital Preduzeća podijeljen je na 92.276.622 (slovima: devedesetdvamilionadvjestosedamdesetšesthiljadašestdvadesetdvije KM) običnih (redovnih) akcija, od kojih je svaka nominalne vrijednosti 1.00 (slovima: jedna) KM.

Akcije iz prethodnog stava ovog člana, pored prava na učešće u upravljanju Preduzećem, daju pravo na učešće u dobiti i pravo na dio likvidacione mase, srazmjerno procentu učešća akcija u ukupnom kapitalu.

Sve akcije su iste klase sa istim pravima, obične i glase na ime.

Član 16.

Akcije i akcionari, sa podacima predviđenim propisima, upisuju se i vode kod Centralnog registra hartija od vrijednosti.

Član 17.

Osnovni kapital Preduzeća povećava se odlukom Skupštine, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Osnovni kapital Preduzeća može se smanjiti odlukom Skupštine, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 18.

Preduzeće je obavezno emitovati akcije u skladu sa odredbama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti.

Odlukom o emisiji akcija utvrđuju se vrsta i klasa akcija koje se emituju, način upisa i uplate akcija i druga pitanja u vezi sa emisijom, u skladu sa zakonom.

Odluku o sledećim emisijama akcija Preduzeća donosi Skupština Preduzeća, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 19.

Akcionari Preduzeća mogu biti domaća i strana pravna i fizička lica.

Ulozi akcionara mogu biti u novcu, stvarima i pravima izraženim u novčanoj vrijednosti.

VII PRAVA AKCIONARA

Član 20.

Akcionari u Preduzeću imaju lična i imovinska prava.

Član 21.

Lična prava akcionara su:

- pravo upravljanja Preduzećem, koje se sastoji od prava glasa u Skupštini saglasno zakonu i ovom Statutu,
- pravo akcionara da bira i da bude biran u organe Preduzeća,
- pravo na obavještenje o važnijim poslovnim događajima na način kako utvrdi Nadzorni odbor.

Član 22.

Imovinska prava akcionara su:

- pravo učešća u dobiti Preduzeća (dividenda),
- pravo na prodaju akcija ili prenosa na druga lica,
- pravo na učešće u raspodjeli imovine Preduzeća koja preostane po izmirenju svih obaveza u likvidacionom i stečajnom postupku.

Akcionar ima pravo na učešće u dobiti Preduzeća srazmjerno broju i klasi akcija koje ima, u skladu sa ovim Statutom, zakonom i drugim propisima.

Član 23.

Uprava je dužna da obezbijedi javnost rada Preduzeća u odnosu na akcionare.

VIII NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA GLASA**Član 24.**

Pravo da učestvuju u radu Skupštine i pravo odlučivanja na Skupštini imaju svi akcionari ili punomoćnik akcionara, srazmjerno svome broju akcija. Odsutni akcionar može glasati i pismeno.

Način ostvarivanja prava glasa bliže se uređuje Poslovníkom o radu Skupštine.

Svaka akcija daje pravo na jedan glas.

Akcionar ne može učestvovati u odlučivanju na Skupštini u slučaju kada je predmet odluke konkretan interes tog akcionara koji je protivan interesu Preduzeća.

Član 25.

Akcionar koji posjeduje akcije s pravom glasa može se ugovorom udruživati sa drugim akcionarima koji posjeduju akcije s pravom glasa.

Ugovorom o udruživanju akcionara utvrđuje se da li akcionari prenose na zajedničkog predstavnika ostvarenje svih ili određenih glasačkih prava, način utvrđivanja stavova udruženih akcionara za postupanje zajedničkog predstavnika, vrijeme trajanja ugovora i druga pitanja u vezi s udruživanjem.

Ugovor o udruživanju akcionara mora biti ovjeren kod nadležnog suda.

Član 26.

Akcionar koji ima pravo na glas u Skupštini, ostvaruje to pravo lično ili preko punomoćnika.

U ponomoćju se označava da ono važi za određeno zasjedanje Skupštine, a isto važi i za ponovljeno zasjedanje.

Punomoćnik ne može biti član Uprave ili Nadzornog odbora.

Član 27.

Punomoć o zastupanju akcionara mora biti ovjerena od strane nadležnog organa, a ako punomoć daje akcionar - pravno lice, ona se ovjerava pečatom i potpisom ovlaštenog lica.

Isto lice može biti birano za punomoćnika više puta uzastopno.

Ovjerena punomoćja se deponuju u dokumentaciju kao prilog uz zapisnik o zasjedanju Skupštine akcionara.

IX UPRAVLJANJE I ORGANI PREDUZEĆA

Član 28.

Preduzećem upravljaju vlasnici akcija, odnosno predstavnici vlasnika, srazmjerno broju akcija, izuzev u slučajevima predviđenim zakonom i ovim Statutom.

Član 29.

Organi Preduzeća su:

- Skupština,
- Nadzorni odbor,
- Uprava (menadžment).

1. SKUPŠTINA PREDUZEĆA

Član 30.

Skupštinu čine i u njoj pravo učešća imaju akcionari registrovani u Centralnom registru hartija od vrijednosti na dan donošenja odluke o sazivanju Skupštine, odnosno njihovi punomoćnici.

Skupština se saziva po potrebi najmanje jedanput godišnje (redovna).

Skupštinu saziva Nadzorni odbor, a u izuzetnim slučajevima Uprava, odnosno članovi Preduzeća, (akcionari).

Akcionari u Preduzeću koji imaju ili predstavljaju najmanje 10% (deset odsto) osnovnog kapitala mogu od Nadzornog odbora zahtjevati sazivanje Skupštine, uz navođenje razloga za sazivanje i pitanja o kojima bi skupština trebalo da odlučuje.

Ukoliko Nadzorni odbor, po pismenom zahtjevu akcionara iz prethodnog stava ovog člana ne sazove Skupštinu u roku od 15 (petnaest) dana od dana podnošenja zahtjeva, Skupštinu mogu sazvati akcionari neposredno.

U slučaju da se Skupština ne sazove u roku od 15 dana po zahtjevu iz stava 3. i 4. ovog člana, u daljem roku od 15 (petnaest) dana, Skupštinu može sazvati i Uprava.

Član 31.

Sazivanje Skupštine objavljuje se na oglasnoj tabli Preduzeća i u najmanje jednom dnevnom listu koji je dostupan na cijeloj teritoriji Republike Srpske, najmanje 21 dan prije održavanja.

Uz poziv za sjednicu Skupštine dostavlja se prijedlog dnevnog reda i prijedlog odluka sa obrazloženjem.

Ako Skupština odlučuje o izmjenama i dopunama Statuta, u objavljenom dnevnom redu naznačava se mjesto gdje se nalazi tekst prijedloga izmjena.

Na pitanja akcionara u vezi sa dnevnim redom, postavljena u pismenom obliku najmanje 8 (osam) dana prije održavanja Skupštine, uprava Preduzeća obavezna je akcionaru dati pismeni odgovor, u skladu sa Poslovnikom o radu Skupštine.

Akcionar koji ima ili predstavlja najmanje 10% (deset odsto) osnovnog kapitala, u roku od 8 (osam) dana od dana sazivanja Skupštine može od Nadzornog odbora pismeno zahtijevati da određeno pitanje uvrsti u dnevni red skupštine, uz navođenje razloga.

Ako Nadzorni odbor ne postupi po zahtjevu akcionara iz prethodnog stava ovog člana u roku od 8 (osam) dana od dana prijema zahtjeva i to ne objavi na isti način kao i oglas o sazivanju Skupštine, na zahtjev akcionara učiniće to Uprava, u roku od 3 (tri) dana od dana podnošenja zahtjeva Upravi.

Ukoliko to pitanje i nakon navedene procedure ne bude uvršteno u dnevni red, to može učiniti Skupština, na zahtjev akcionara.

U vanrednim situacijama Skupština se može održati i bez propisanog sazivanja i objavljivanja dnevnog reda ako joj prisustvuju svi akcionari sa pravom glasa i ako se ni jedan akcionar tome ne protivi.

Član 32.

Skupština akcionara nadležna je da:

1. donosi Statut preduzeća.
2. donosi izmjene i dopune Statuta,
3. utvrđuje osnove poslovne politike, na osnovu poslovne politike Mješovitog Holdinga,
4. usvaja godišnji plan i izvještaje o poslovanju,
5. donosi Poslovnik o svom radu i druge poslovne akte u skladu sa zakonom i Statutom,
6. donosi Etički kodeks,
7. donosi trogodišnji plan poslovanja i revidirani plan poslovanja, u skladu sa planom poslovanja Mješovitog Holdinga,
8. donosi program investicija za planski period, u skladu sa planom poslovanja,
9. imenuje, ocenjuje uspešnost u radu i razrješava Nadzorni odbor, imenuje i razrješava Odbor za reviziju i odlučuje o njihovim naknadama,
10. odlučuje o promjeni prava vezanih za klase i vrste akcija, uz prethodnu saglasnost Skupštine Matičnog preduzeća,
11. odlučuje o statusnim promjenama, promjenama oblika i prestanku preduzeća, uz prethodnu saglasnost Skupštine Matičnog preduzeća,
12. odlučuje o trajnoj poslovnoj saradnji i povezivanju sa drugim preduzećima, uz prethodnu pismenu saglasnost Skupštine Matičnog preduzeća,
13. odlučuje o raspodjeli godišnje dobiti i pokriću gubitka, uz prethodnu saglasnost Skupštine Matičnog preduzeća,

14. odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala preduzeća, uz prethodnu saglasnost Skupštine Matičnog preduzeća,
15. odlučuje o osnivanju novih preduzeća i prestanku preduzeća, uz prethodnu saglasnost Skupštine Matičnog preduzeća,
16. odlučuje o ostvarivanju zahtjeva Preduzeća prema članovima Uprave i Nadzornog odbora ili pojedinačnim članovima Preduzeća (akcionarima) u vezi sa naknadom štete nastale pri osnivanju, kupovini ili vođenju poslovanja javnog preduzeća,
17. odlučuje o podnošenju zahtjeva Matičnom preduzeću, za naknadu štete izazvane radnjama ili postupanjima Matičnog preduzeća, kojima je Preduzeće dovedeno u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao, ili da na svoju štetu nešto učini ili propusti da učini.
18. odlučuje o zastupanju preduzeća u sudskim postupcima koji se vode protiv članova Nadzornog odbora i Uprave preduzeća ili eventualnim postupcima protiv članova drugih organa preduzeća,
19. odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa zakonom i Statutom preduzeća.

Odluke o usvajanju godišnjeg obračuna, izvještaja o poslovanju, raspodjeli dobiti i dividende i pokriću gubitaka, Skupština donosi na obrazloženi prijedlog Uprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za reviziju i Nadzornog odbora i uz prethodnu saglasnost Skupštine Matičnog preduzeća.

Član 33.

Skupština može odlučivati ako su prisutni akcionari ili njihovi punomoćnici koji imaju više od polovine ukupnog broja glasova, uključujući glasove akcionara koji su se opredjelili da glasaju pismenim putem.

Ukoliko se ta skupština ne bude mogla održati zbog nedostatka kvoruma ponovna Skupština može valjano odlučivati ako su prisutni ili predstavljeni akcionari koji imaju više od jedne trećine ukupnog broja glasova, uključujući glasove akcionara koji su se opredijelili da glasaju pismenim putem.

Član 34.

O izmjenama i dopunama Statuta Skupština odlučuje većinom od ukupnog broja glasova akcionara.

Skupština odlučuje tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih ili predstavljenih akcionara, uključujući i glasove akcionara koji su se opredijelili da glasaju pismenim putem o: statusnim promjenama, izboru likvidatora, Odbora za reviziju i članova Nadzornog odbora, promjeni oblika i prestanku akcionarskog društva i raspodjeli dobiti.

Skupština odlučuje natpolovičnom većinom glasova prisutnih ili predstavljenih akcionara, uključujući i glasove akcionara koji su se opredijelili da glasaju pismenim putem, o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala i drugim pitanjima iz svog djelokruga.

Za punovažnost odluke kojom se akcionarima nalažu dodatne obaveze, odnosno smanjuju prava utvrđena u skladu sa zakonom, ovim Statutom i Odlukom o izdavanju akcija potrebna je saglasnost akcionara na koje se ta odluka odnosi, osim ako zakonom nije drugačije propisano.

Odredba iz prethodnog stava ovog člana primjenjuje se i na donošenje odluke o ograničenju prenosa akcija na ime ili privremenih akcija na ime ili privremenih akcija ako to ograničenje nije predviđeno Statutom, odnosno odlukom o njihovom izdavanju.

Član 35.

Akcionar pravo glasa ostvaruje lično ili preko punomoćnika.

Odsutni akcionar može glasati i pismeno (preporučena pismena pošiljka, telegrafski ili korištenjem drugih tehničkih sredstava), a njegov glas se uzima u obzir u odlučivanju ako stigne do početka zasjedanja Skupštine.

Član 36.

Radom Skupštine rukovodi predsjedavajući koga biraju akcionari većinom glasova prisutnih članova Skupštine.

Predsjedavajući Skupštine rukovodi radom Skupštine, potpisuje akta usvojena na zasjedanju Skupštine i vrši druge poslove predviđene Poslovníkom o radu Skupštine.

Član 37.

Kada Skupština odlučuje o pitanjima koje je nadležni organ Preduzeća svojom odlukom proglasio poslovníom tajnom, predsjedavajući može sa tog dijela sjednice Skupštine isključiti javnost.

Član 38.

Skupština, po pravilu, odlučuje javnim glasanjem.

Skupština može odlučivati tajnim glasanjem o izboru i opozivu članova organa Preduzeća ili pojedinim pitanjima kada to zahtjevaju akcionari sa najmanje 1/10 (jednom desetinom) akcija Preduzeća.

Član 39.

Svaki akcionar, odnosno punomoćnik akcionara snosi troškove nastale prisustvovanjem sjednicama Skupštine, a troškove pripreme i održavanja Skupštine snosi Preduzeće.

Dnevni list u kojem Preduzeće objavljuje pozive za održavanje i dnevni red Skupštine je list dostupan na cijeloj teritoriji Republike Srpske (sa tiražom većim od pet hiljada primjeraka)

2. NADZORNI ODBOR

Član 40.

Nadzorni odbor se sastoji od 5 (pet) članova.

Članovi Nadzornog odbora biraju se iz reda akcionara, ili drugih lica izvan Preduzeća, na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Matično preduzeće, kao većinski akcionar, ima 3 člana u Nadzornom odboru Preduzeća.

Član 41.

Akcionari koji imaju manjinski udio u akcijama Preduzeća imaju pravo na najmanje jedno mjesto u Nadzornom odboru.

Prijedlog za člana Nadzornog odbora iz prednjeg stava, utvrđuju manjinski akcionari na kandidacionom sastanku koji na dan sazivanja Skupštine akcionara imaju najmanje 5% glasačkih prava.

Manjinski akcionari predlažu najmanje dva kandidata za člana Nadzornog odbora koji će ih predstavljati većinom glasova. Prijedlog se utvrđuje većinom glasova po osnovu akcija koje posjeduju i dostavlja Skupštini akcionara najmanje 8 dana prije njenog održavanja.

Skupština akcionara bira člana Nadzornog odbora iz stava 1. ovog člana, većinom glasova akcionara predviđenom ovim Statutom za izbor članova Nadzornog odbora.

Član 42.

Nadzorni odbor iz svojih redova bira predsjednika i zamjenika predsjednika Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor može odlučivati ako na sjednici prisustvuje više od polovine ukupnog broja članova, a odluke donosi većinom glasova prisutnih članova..

Sjednice Nadzornog odbora održavaju se po potrebi, a najmanje jednom u 3 (tri) mjeseca.

Izuzetno, kada ocjeni opravdanim predsjednik Nadzornog odbora, Nadzorni odbor može donijeti odluke pismeno, telefonski ili korištenjem drugih tehničkih sredstava, ako se tome ne protivi ni jedan član Nadzornog odbora.

Prijedlog odluke iz prednjeg stava prezentuje ili dostavlja predsjednik Nadzornog odbora svakom članu i evidentira njihovo izjašnjenje, da li su za ili protiv.

Na prvoj redovnoj sjednici Nadzornog odbora, verifikuju se odluke donosene na način predviđen u stavu 4. ovog člana.

Član Nadzornog odbora ne može glasati kada se odlučuje:

1. o oslobađanju od obaveza i odgovornosti toga člana
2. o priznavanju pogodnosti toga člana na račun preduzeća

3. o utvrđivanju zahtjeva koje preduzeće ima u odnosu na tog člana
4. o pokretanju ili odustajanju od spora protiv tog člana
5. u drugim slučajevima, kada taj član ima interes protivan interesu preduzeća.

Član 43.

Nadležnosti Nadzornog odbora su sledeće:

1. nadzire i ocjenjuje uspješnost rada Uprave preduzeća putem normi, odnosno standarda njenog učinka,
2. donosi Poslovnik o svom radu,
3. predlaže Statut, Etički kodeks i druge akte Skupštini,
4. saziva Skupštinu preduzeća,
5. predlaže imenovanje i razrješenje članova Odbora za reviziju
6. imenuje i razrješava članove Uprave u skladu sa postupcima utvrđenim Statutom, Zakonom i menadžerskim ugovorom,
7. određuje glavnog pravnog savjetnika
8. nadzire Upravu u sprovođenju preporuka datih od strane Odbora za reviziju, te vanjskog revizora sa specificiranim rokovima,
9. sistematski nadzire poslovanje i zakonitost poslovanja Preduzeća
10. odobrava preporuke Odbora za reviziju o raspodjeli dobiti, te drugim pitanjima
11. donosi smjernice o nabavci i vrši nadzor nad njihovim sprovođenjem
12. daje ovlašćenja za ograničene aktivnosti u skladu sa zakonom
13. daje upustva direktoru za sprovođenje istrage u vezi sa učinjenim nepravilnostima
14. donosi odluke o investiranju u skladu sa Zakonom i Statutom do 1.000.000 KM u poslovnoj godini, uz prethodnu saglasnost Nadzornog odbora Matičnog preduzeća, a preko tog iznosa uz prethodnu saglasnost Skupštine Matičnog preduzeća.
15. daje prijedlog Skupštini o osnivanju novih preduzeća
16. daje prijedlog Skupštini o poslovnoj saradnji i povezivanju sa drugim preduzećima
17. prisustvovanje sjednicama Skupštine preduzeća uz učešće u raspravi bez prava glasa
18. pregled poslovnih knjiga i isprava Preduzeća
19. redovno izvještava Skupštinu o svom radu
20. daje instrukcije organima preduzeća radi otklanjanja nepravilnosti u radu Preduzeća
21. odlučuje u drugom stepenu po zahtjevima o zaštiti prava radnika i drugih pravnih i fizičkih lica, u vezi sa poslovanjem Preduzeća, a u skladu sa zakonom i internim aktima Preduzeća.
22. obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, Statutom i aktima Preduzeća.

Član 44.

Poslove iz svoje nadležnosti, Nadzorni odbor obavlja na sopstvenu inicijativu, na zahtjev akcionara sa najmanje 5% akcija Preduzeća, na zahtjev povjerilaca čija potraživanja iznose najmanje 5% osnovnog kapitala Preduzeća, na zahtjev Uprave i Odbora za reviziju Preduzeća i Skupštine akcionara Matičnog preduzeća, Nadzornog odbora i Uprave Matičnog preduzeća.

Procedure i pravila koje donese Nadzorni odbor Matičnog preduzeća obavezujuća je za Zavisno preduzeće.

Član 45.

U pogledu svake od internih kontrola utvrđenih u poglavlju III Zakona o javnim preduzećima, predsjednik Nadzornog odbora odgovoran je za sopstveno postupanje. Predsjednik Nadzornog odbora dužan je da odredi svakom članu Nadzornog odbora konkretnu odgovornost za poštivanje i realizaciju relevantnih odredbi zakona kojima se navedena interna kontrola reguliše. Broj internih kontrola u nadležnosti člana Nadzornog odbora može biti veći od jedne.

Predsjednik Nadzornog odbora je solidarno odgovoran sa članom Nadzornog odbora za izvršenje zadataka u okviru nadležnosti člana Nadzornog odbora koji su utvrđeni u prethodnom stavu.

Član 46.

Nadzorni odbor ima obavezu i odgovornost da osigura:

1. - donošenje Poslovnika kojim se utvrđuju operativni i funkcionalni aspekti rada Nadzornog odbora i Uprave u skladu sa zakonom, statutom i Etičkim kodeksom,
  - da je omogućena provjera zakonitosti Poslovnika od strane kvalifikovanih, nezavisnih pravnih savjetnika,
2. - da Poslovnici sadrže detaljne odredbe o pravičnom postupku smjenjivanja za odgovorna lica koja su postupala nesavjesno i nepošteno ili su stupila u sukob interesa ili su osuđena zbog krivičnog djela ili novčano kažnjena u skladu sa kaznama utvrđenim u zakonu,
  - da navedeni Poslovnici sadrže odredbe o trajnom isključenju s posla ili funkcije u Preduzeću na period najmanje pet godina, za lica koja su smijenjena na način opisan u prethodnom stavu, uključujući i dužnost Uprave da za tu svrhu vodi adekvatne kadrovske evidencije.

Član 47.

Nadzorni odbor ima obavezu i odgovornost da organizuje izradu vjerodostojnih računovodstvenih evidencija i finansijskih iskaza, sačinjenih u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima revizije kako se predviđa na osnovu Zakona o računovodstvenim i revizorskim standardima Republike Srpske, iz kojih je vidljiv finansijski položaj preduzeća, te koje se daju na uvid svim licima koja imaju legitiman interes u poslovanju Preduzeća.

Nadzorni odbor nadzire interne revizore u njihovom radu, zadacima i izvještajima, nadzire Upravu i u pripremi preporuka datih od strane revizora i datim rokovima i pregleda završni izvještaj revizora.

U preduzeću se primjenjuje Priručnik pravila i procedura računovodstveno-finansijske kontrole i izvještavanja, koji donose Nadzorni odbor matičnog preduzeća.

Nadzorni odbor ne može prenesti ove nadležnosti.

Član 48.

Nadzorni odbor ima obavezu i odgovornost da osigura redovno tromesečno, polugodišnje i godišnje praćenje i ocjenjivanje uspješnosti u radu Uprave Društva i da, shodno ostvarenim poslovnim rezultatima Društva vrši nagrađivanje njenih članova prema osnovama i mjerilima utvrđenim u Pravilniku o nagrađivanju menadžera-profesionalaca i članova Nadzornog odbora Društva.

Član 49.

Nadzorni odbor ima obavezu i odgovornost obezbijediti da:

- lice koje je otpušteno ili razriješeno iz razloga kršenja odredbi ovog Statuta ili pravila Etičkog kodeksa, bude udaljeno van poslovnih prostorija Preduzeća te da je istom spriječen ponovni ulazak u bilo kojem svojstvu u prostor Preduzeća,
- se trajno onemogućiti ponovno zapošljavanje takvog lica na bilo kakvu poziciju u periodu koji ne može biti kraći od 5 (pet) godina,
- se obezbijedi odgovarajuća arhiva o zaposlenima sa detaljnim podacima i otpuštanju/razrješenju, za period od 5 (pet) godina.
- se navedenim otpuštenim/razriješenim licima od momenta izvršenog kršenja radne dužnosti ne vrši isplata, bilo u novcu ili na drugi način.

Nadzorni odbor može prenijeti bilo koju od obaveza navedenih u stavu 1. ovog člana pod uslovom jednoglasne pismene odluke članova Nadzornog odbora, ali će isti ostati odgovoran za nadzor nad svim navedenim obavezama i odgovornostima.

Član 50.

Skupština Preduzeća može razriješiti člana Nadzornog odbora ili cijeli Nadzorni odbor i prije isteka mandata u slučajevima:

- ako svojim radom ili ponašanjem onemogućava normalan rad Nadzornog odbora,
- ako se nakon nezavisne revizije ne prihvati izvještaj o poslovanju Preduzeća ili zbog loših poslovnih rezultata preduzeća i neizvršavanja plana poslovanja,
- ako podnese ostavku,
- u drugim zakonom predviđenim slučajevima,
- ako ne postupa po obavezujućim uputstvima Nadzornog odbora Matičnog preduzeća ili Skupštine Matičnog preduzeća ili preduzima mjere bez njihove saglasnosti.

Inicijativu za razrješenje člana Nadzornog odbora Preduzeća mogu dati Nadzorni odbor Preduzeća i Nadzorni odbor Matičnog preduzeća.

Prijedlog za razrješenje utvrđuje Nadzorni odbor Preduzeća i upućuje Skupštini akcionara na odlučivanje.

Inicijativu za smjenu Nadzornog odbora Preduzeća, mogu dati akcionari Društva u skladu sa zakonom i Statutom Matičnog preduzeća i Nadzorni odbor Matičnog preduzeća.

Razlozi za razrješenje člana Nadzornog odbora ili cijelog Nadzornog odbora po skraćenom postupku su sledeći:

- ako krši načela Etičkog kodeksa,
- neispunjenje obaveza u skladu sa važećim zakonima,

- nepostupanje po obavezujućim uputstvima Nadzornog odbora Matičnog preduzeća,
- dodjela ugovora o nabavci suprotno važećem zakonu,
- sudjelovanje u sukobu interesa,
- učešće u aktivnosti koja je zabranjena Zakonom o javnim preduzećima,
- nepodnošenje zahtjeva za odgovarajuće odobrenje aktivnosti ograničenih Zakona o javnim preduzećima,
- svjesno ili nesvjesno davanje ovlaštenja za obavljanje ograničene aktivnosti čija je posljedica materijalna šteta preduzeća,
- izvršenje krivičnog ili drugog protivpravnog djela kojim se uzrokuje materijalna šteta preduzeću,
- postupanje bez prethodne saglasnosti Skupštine Matičnog preduzeća ili Nadzornog odbora Matičnog preduzeća ako je ona potrebna prema ovom Statutu.

Prijedlog za razrješenje zbog naprijed navedenih razloga utvrđuje Nadzorni odbor i saziva Skupštinu akcionara za odlučivanje po prijedlogu. Skupština akcionara razriješiće prije vremena Nadzorni odbor Društva u cjelini u slučaju smanjenja poslovnih rezultata Društva u dužem vremenskom periodu od godine dana. Smjenu Nadzornog odbora preduzeća može da inicira Nadzorni odbor Matičnog preduzeća.

Član 51.

Članovi Nadzornog odbora za svoj rad imaju pravo na naknadu, i to u fiksnom i promjenljivom iznosu.

Visinu fiksne naknade i način njene isplate utvrđuje Skupština akcionara. Promjenjivi dio naknade obračunava se i isplaćuje članovima Nadzornog odbora samo u onim poslovnim periodima kad su ostvareni poslovni rezultati ravni ili veći od planiranih, a prema osnovama i mjerilima utvrđenim u Pravilniku o nagrađivanju menadžera-profesionalaca i članova Nadzornog odbora.

3. UPRAVA PREDUZEĆA

Član 52.

Upravu Preduzeća čine: direktor i 3 (tri) izvršna direktora.

Član 53.

Upravu Preduzeća bira Nadzorni odbor većinom glasova, na osnovu javnog konkursa, za izbor najbolje kvalifikovanog kandidata, prema operativnim i poslovnim potrebama Preduzeća, a u skladu sa odredbama ovog Statuta.

Za člana Uprave Preduzeća ne može biti imenovano lice koje obavlja izvršnu funkciju u političkoj stranci, na bilo kojem nivou političkog organizovanja.

Mandat direktora i izvršnih direktora traje 4 (četiri) godine sa mogućnošću ponovnog izbora.

Za direktora i izvršne direktore može biti izabrano lice koje ispunjava posebne uslove: najmanje VSS odgovarajućeg smjera i 5 (pet) godina radnog iskustva u struci.

Odlukom o utvrđivanju uslova, standarda i kriterija za izbor na odnosne funkcije koju donosi Nadzorni odbor Preduzeća bliže će se utvrditi posebni i drugi uslovi.

Član 54.

Odluku o raspisivanju konkursa za izbor članova Uprave donosi Nadzorni odbor i istovremeno imenuje Komisiju za izbor.

Komisija za izbor sastoji se od 5 (pet) članova i to 3 (tri) iz reda zaposlenih koje imenuje Nadzorni odbor Matičnog preduzeća na prijedlog Uprave i 2 (dva) iz reda zaposlenih Zavisnog preduzeća koji poznaju oblasti od interesa za poslovanje Preduzeća.

Postupak izbora i utvrđivanje liste najkvalifikovanijih kandidata, sprovodi se prema proceduri koju utvrdi Nadzorni odbor.

Sva imenovanja biće provedena na način koji će dopustiti da ista budu predmet ispitivanja od treće strane koja nisu učestvovala u izboru i imenovanju.

Članovi Uprave obavezni su prije stupanja na dužnost kao i po isteku mandata dati pismenu izjavu o imovinskom stanju.

Član 55.

U slučaju otkaza članu Uprave ili nosiocu funkcije iz drugih razloga, Nadzorni odbor može imenovati privremenog člana Uprave, kao vršioca dužnosti do provođenja postupka izbora u skladu sa ovim Statutom.

Član 56.

Nadležnost Uprave:

1. organizuje i vodi poslovanje Preduzeća,
2. zastupa Preduzeće u skladu sa ovim Statutom
3. stara se za zakonitost rada Preduzeća, i odgovara za zakonitost rada Preduzeća,
4. izvještavanje Nadzornog odbora na zahtjev Nadzornog odbora,
5. sprovođenje etičnog kodeksa,
6. izrada, praćenje, analiza i ocjena realizacije planova poslovanja,
7. predlaganje i sprovođenje smjernica o nabavci te sprovođenje važećih propisa u toj oblasti,
8. utvrđivanje prijedloga za raspodjelu dobiti i pokriću gubitka,
9. zapošljavanje i otpuštanje zaposlenih u skladu sa postupcima utvrđenim aktima Preduzeća i važećim zakonima,
10. davanje prijedloga Nadzornom odboru o poslovnoj saradnji i povezivanju sa drugim preduzećima,
11. davanje prijedloga Nadzornom odboru o investicionim odlukama u skladu sa važećim zakonima o investicijama,

12. davanje prijedloga Nadzornom odboru o osnivanju novih preduzeća,
13. donosi pravilnik i uputstva o nabavci kojim se uređuje postupak nabavke u Preduzeću u skladu sa zakonom kojim se reguliše ta oblast, i u skladu sa Pravilnikom o javnim nabavkama Matičnog preduzeća,
14. nadzire zaposlene Preduzeća u primjeni zakona iz prethodne tačke
15. priprema analize, izvještaje i informacije za potrebe Odbora za reviziju, Nadzornog odbora i Skupštine,
16. donosi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta preduzeća, imenuje i razrješava lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima i odlučuje o pojedinačnim pravima zaposlenih u skladu sa zakonom,
17. Prati i ocjenjuje uspješnost rada menadžera poslovnih jedinica Preduzeća i vrši njihovo nagrađivanje i kažnjavanje u skladu sa ostvarenim rezultatima poslovanja ovih jedinica po osnovama i mjerilima utvrđenim u Pravilniku o nagrađivanju menadžera-profesionalaca i članova Nadzornog odbora Društva,
18. Sprovodi obavezujuća uputstva i naredbe za rad donijete od Uprave matičnog preduzeća ,
19. raspolaze sredstvima preduzeća (ugovori i aneksi) samostalno do 50.000 KM, kad su u pitanju javne nabavke koje nemaju tretman investicija, a preko toga iznosa uz prethodnu saglasnost Uprave Matičnog preduzeća.
20. od uprave Matičnog preduzeća traži prethodnu saglasnost na objavljivanje javnih nabavki čija procjenjena vrijednost je veća od 50.000 KM, koje nemaju tretman investicije.
21. vrši i druge poslove utvrđene Zakonom, Statutom i aktima Preduzeća.

Član 57.

Direktor je obavezan da obustavi od izvršenja svaki akt organa Preduzeća za koji smatra da je protivan zakonu i o tome pismeno obavijesti organ koji je donio predmetni akt.

Ako organ koji je donio akt iz prethodnog stava ovog člana ne uskladi taj akt sa važećim propisima u roku od 30 dana od dana kada je primio obavještenje direktora, direktor će u daljem roku od 8 dana pokrenuti postupak za ocjenu njegove zakonitosti.

Do donošenja odluke nadležnog organa povodom obavještenja iz stava 1 ovog člana osporeni akt se ne primjenjuje.

Član 58.

Uprava može obavljanje određenih poslova iz svog djelokruga povjeriti direktoru ili drugom članu Uprave Preduzeća. Pravo na vršenje povjerenih poslova može se opozvati u svako doba.

Član 59.

Članovi Uprave vrše poslove iz svoga djelokruga u interesu preduzeća i u vođenju poslova postupaju s pažnjom dobrog privrednika, a u skladu sa načelima Etičkog kodeksa.

Svako kršenje pravila Etičkog kodeksa osnov je za otkaz članu Uprave.

Uprava Matičnog preduzeća može da inicira razrješenje članova ili cijele Uprave Preduzeća, u slučaju smanjenja poslovnih rezultatata preduzeća u dužem vremenskom periodu (do jedne godine) ili ako ne postupaju po obavezujućim uputstvima Uprave Matičnog preduzeća.

Član 60.

Vođenje poslova Preduzeća i rad Uprave uređuje se Poslovníkom o radu, koji donosi Uprava.

Direktor Preduzeća ima pravo i obavezu da učestvuje u radu Kolegija direktora Mješovitog Holdinga, koji saziva i njime rukovodi Generalni direktor Matičnog preduzeća.

X STATUS, ODGOVORNOST I NAGRAĐIVANJE UPRAVE

Član 61.

Upravu čini grupa stručnjaka koja u ime i za račun vlasnika Preduzeća vodi poslovanje Preduzeća na profesionalnoj osnovi i uz profesionalnu odgovornost za njegov učinak, razvoj i rast. Pošto ima sva neophodna ovlašćenja za uspješno vođenje poslovanja Preduzeća, to Uprava jedina direktno odgovara za rezultate njegovog poslovanja.

Član 62.

Rad i učinak Uprave permanentno prati i ocjenjuje, i to ne u dužem periodu od tri meseca, Nadzorni odbor Preduzeća putem standarda učinka, odnosno uspješnosti u radu menadžera-profesionalaca Preduzeća. Ovi standardi definišu se za sve navedene menadžere u Pravilniku o nagrađivanju menadžera-profesionalaca i članova Nadzornog odbora Društva. Oni služe za :

- A) ocjenu uspješnosti u radu Uprave i drugih menadžera-profesionalaca Preduzeća,
- B) obračun i isplatu njihovih nagrada za ostvareni učinak, i
- C) određivanje dužine njihovog mandata.

Ovi standardi koriste se ujedno i za ocjenu uspješnosti u radu članova Nadzornog odbora Preduzeća, kao i za obračun i isplatu njihovih nagrada po tom osnovu.

Član 63.

Članovi Uprave Preduzeća imaju pravo na platu, a u periodima ostvarenih planiranih i većih od planom predviđenih poslovnih rezultatata Preduzeća, i na bonuse i druge nagrade i pogodnosti definisane u Pravilniku o nagrađivanju menadžera-profesionalaca i članova Nadzornog odbora Preduzeća. Na ovu vrstu nagrada imaju pravo i drugi menadžeri-profesionalci u Preduzeću kad poslovni rezultati jedinica na

čijem se čelu nalaze budu ravni ili veći od planom predviđenih. Na sličan način , a prema spomenutom pravilniku motivisat će se i nagrađivati i članovi Nadzornog odbora Preduzeća.

Član 64.

Početne plate članova Uprave Preduzeća odrediće Nadzorni odbor Preduzeća. Ove plate vremenom će se korigovati-povećavati ili smanjivati kako bude rastao ili se smanjivao rezultat poslovanja Preduzeća, na način i u visini predviđenih Pravilnikom o nagrađivanju menadžera-profesionalaca i članova Nadzornog odbora Društva.

Član 65.

Sa članovima Uprave i drugim menadžerima-profesionalcima u Preduzeću obavezno se sklapa profesionalni menadžerski ugovor, kojim se određuju njihova prava , obaveze , odgovornosti i prinadležnosti.

Ovaj ugovor sa članovima Uprave zaključuje Nadzorni odbor Preduzeća, a sa ostalim menadžerima-profesionalcima u Preduzeću, direktor Preduzeća.

Član 66.

Nadzorni odbor preduzeća može razriješiti člana Uprave ili cijelu upravu ako:

- svojim radom ili ponašanjem onemogućava normalan rad Uprave,
- nakon nezavisne revizije ne prihvati izvještaj o poslovanju Preduzeća ili zbog loših poslovnih rezultata Preduzeća ili zbog neizvršavanja plana poslovanja,
- podnese ostavku (na lični zahtjev),
- ne postupi po obaveznim uputstvima Uprave Matičnog preduzeća ili preduzima mjere bez prethodne saglasnosti Uprave Matičnog preduzeća ako je ona prema ovom Statutu potrebna,
- krši načela Etičkog kodeksa,
- ne ispunjava obaveze prema zakonima,
- dodjeli ugovor o nabavci suprotno Zakonu,
- sudjelovanje u sukobu interesa,
- učestvuje u aktivnostima zabranjenih Zakonom o javnim preduzećima,
- preduzimanje mjera i radnji bez odobrenja Nadzornog odbora kada je to predviđeno Zakonom,
- izvrši krivično djelo ili prekršaj kojim se prouzrokuje materijalna šteta za Preduzeće.

Prijedlog za razrješenje Uprave pored Uprave Matičnog preduzeća može da da i Odbor za reviziju Preduzeća.

XI SUKOB INTERESA I IZVJEŠTAVANJE

Član 67.

Povezano lice jeste svaki zaposleni Preduzeća, uključujući i pojedince i zastupnike koje Preduzeće imenuje za obavljanje određenih djelatnosti, svaki član Nadzornog

odbora i Odbora za reviziju, svako pravno ili fizičko lice u čijem posrednom ili neposrednom vlasništvu je najmanje 5% od ukupnog zbira glasačkih prava Preduzeća.

Povezano lice ne smije stupati u stvarne ili očigledne sukobe interesa sa Preduzećem u ličnim ili profesionalnim odnosima.

Povezano lice će omogućiti Nadzornom odboru uvid u sve transakcije ili odnose za koje povezano lice opravdano očekuje da bi mogle dosvesti do stvarnog ili očiglednog sukoba interesa sa preduzećem.

Preduzeću nije dozvoljeno da prilikom poslovanja povezanim licima nudi povoljnije uslove od onih koje nudi drugim licima koja nisu povezana sa preduzećem. Preduzeća osnovana izdvajanjem sporedne djelatnosti ne smatraju se povezanim licima u smislu sukoba interesa.

Član 68.

Pod licima u vezi sa povezanim licima iz prethodnog člana smatraju se:

1. članovi uže porodice povezanih lica do trećeg stepena krvnog srodstva ili tazbine, odnosno lica koja žive u istom domaćinstvu sa povezanim licima,
2. pravna lica koja raspolažu glasačkim pravima u preduzeću,
3. pravna lica u kojima preduzeće ima udio od najmanje 5% od ukupnog zbira glasačkih prava, (ne odnosi se na pravna lica osnovana izdvajanjem sporedne djelatnosti).
4. pravna lica u kojima se najmanje 5% zbira glasačkih prava raspolaže povezano lice,
5. pravna lica u kojima je povezano lice ili članovi uže porodice prema definiciji iz ovog člana, član Nadzornog odbora ili Uprave. *

Ako povezano lice zna ili je moralo znati da je neko drugo povezano lice djelovalo u suprotnosti sa odredbama člana 67. Statuta, to povezano lice je o tome dužno odmah obavijestiti Upravu i Nadzorni odbor ili drugi nadzorni organ i druge nadležne organe.

Povezanim licima nije dopušteno odavanje poslovne tajne Preduzeća.

U pogledu ugovora u kojima je Preduzeće jedna od strana, povezanom licu i licima iz stava 1 ovog člana nije dopušteno da djeluju u svojstvu druge strane u tom ugovoru ili da sklapaju takve ugovore u svoje ime i za svoj račun, odnosno u svoje ime i za korist drugih lica.

Član 69.

Struktura izvještavanja u preduzeću će biti kako slijedi:

1. Uprava ima obavezu da izvještava Nadzorni odbor Preduzeća i Upravu Matičnog preduzeća.
2. Nadzorni odbor ima obavezu da izvještava Skupštinu Preduzeća i Nadzorni odbor Matičnog preduzeća.
3. Skupština Preduzeća i predstavnik Matičnog preduzeća u njoj izvještava Nadzorni odbor Matičnog preduzeća i Skupštinu Matičnog preduzeća.

4. Odbor za reviziju ima obavezu da izvještava Nadzorni odbor i Odbor za reviziju Matičnog preduzeća.

Nijedan od organa upravljanja preduzećem neće prenositi svoje dužnosti koje se tiču nadzora.

Član 70.

Nadležnost za smjenjivanje imaju organi kako slijedi:

1. Nadzorni odbor ima ovlašćenje da opozove člana Uprave,
2. Skupština Preduzeća ima ovlašćenje da opozove članove Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.
3. Uprava može da otkáže ugovore o radu zaposlenima.
4. Odbor za reviziju može da opozove direktora Odjeljenja interne revizije.

Bilo koji od organa upravljanja navedenih u ovom članu može da opozove članove ili otkáže pojedine ugovore isključivo u skladu sa odgovarajućom procedurom utvrđenom Zakonom i odgovarajućim opštim aktima.

Postupak razrješenja članova organa Preduzeća može pokrenuti Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Matičnog preduzeća, prema odredbama Statuta Matičnog preduzeća i ovog Statuta.

XII ZASTUPANJE I POTPISIVANJE

Član 71.

Preduzeće zastupa direktor u granicama određenim ovim statutom i Statutom Matičnog preduzeća i u skladu sa Zakonom.

Direktor je ovlašten da u ime i za račun Preduzeća zaključuje ugovore i vrši druge pravne radnje, kao i da ga zastupa pred sudovima i drugim državnim organima u okviru prava, obaveza i odgovornosti koje proizilaze iz djelatnosti, odnosno čija je svrha omogućavanje obavljanja djelatnosti Preduzeća u skladu sa Zakonom i Statutom.

U slučaju odsutnosti odnosno spriječenosti direktora, do mjesec dana Preduzeće zastupa izvršni direktor koga on ovlasti, a preko mjesec dana izvršni direktor koga odredi Nadzorni odbor.

Poslove zastupanja pri zaključivanju i potpisivanju ugovora čija je kumulativna vrijednost do 10.000,00 konvertibilnih maraka direktor obavlja samostalno, a preko tog iznosa saglasnom izjavom volje i uz potpis izvršnog direktora odnosnog djelokruga rada - poslova.

Za potpisivanje investicionih ugovora direktoru i izvršnom direktoru je neophodna prethodna saglasnost Nadzornog odbora, a za investicije preko 1.000.000 KM, i saglasnost Skupštine Matičnog preduzeća.

Uprava zavisnog preduzeća može raspolagati sredstvima (zaključivati ugovore i anekse) vrijednosti preko 50.000 KM za javne nabavke, koje nemaju tretman investicija, samo uz prethodnu saglasnost Uprave matičnog preduzeća.

Zastupnik Preduzeća je dužan prilikom zastupanja pridržavati se zakona, Statuta, odluka i smjernica Nadzornog odbora.

Ovlaštenja zastupnika, odnosno ograničenja njegovih ovlaštenja upisuju se u sudski registar, a po prestanku brišu.

Član 72.

Zastupnik može zastupanje u granicama ovlaštenja koja mu pripadaju samostalno prenijeti na drugo lice u radnom odnosu kod Preduzeća.

Zastupanje Preduzeća može se povjeriti trećem licu samo pismenom saglasnošću većine članova Uprave.

Član 73.

U svom poslovanju Preduzeće će upotrebljavati firmu u punom i u skraćenom nazivu.

Firma Preduzeća potpisuje se tako što lica ovlaštena za zastupanje uz naziv firme stavljaju svoj potpis, a kod zaključivanja ugovora o raspolaganju sa kumulativnom vrijednošću većom od 10.000,00 KM, potpis stavlja direktor i izvršni direktor iz čije je nadležnosti pravni posao.

Lica ovlaštena za zastupanje obavezna su svoje ovjerene potpise deponovati kod registarskog suda.

Lica ovlaštena za raspolaganje novčanim sredstvima, obavezna su svoje ovjerene potpise deponovati kod ovlaštene organizacije za platni promet.

XIII ETIČKI KODEKS

Član 74.

Preduzeće je dužno usvojiti Etički kodeks koji predstavlja integralni dio obaveza i odgovornosti članova Uprave, Nadzornog odbora, zaposlenih i drugih povezanih lica.

Etički kodeks Preduzeća sadržava najmanje: pravila o sukobu interesa, povezanim licima, poslovnoj tajni, povjerljivosti, pravednom postupanju, zaštiti i ispravnoj upotrebi sredstava Preduzeća, prijavljivanju nezakonitog ili neetičkog ponašanja, odobravanju zajmova povezanim licima i članovima Uprave i Nadzornog odbora, upoznavanju sa pravilima etičkog kodeksa Preduzeća te nemogućnosti odricanja o istih.

Prijedlog Etičkog kodeksa utvrđuje Nadzorni odbor uz dogovor sa Odborom za reviziju.

Član 75.

Kršenje pravila usvojenog etičkog kodeksa Preduzeća predstavlja osnov za opoziv, odnosno otkaz funkcije člana Uprave, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju na osnovu sprovedenog skraćenog postupka. Pravila skraćenog postupka i utvrđivanje odgovornosti utvrdi će se Poslovníkom o radu pojedinog organa.

XIV RASPODJELA DOBITI I POKRIĆE GUBITAKA

Član 76.

U svakoj finansijskoj godini Uprava Preduzeća će na bazi utvrđene dobiti izražene u revidiranom finansijskom izvještaju, utvrđenom u skladu sa važećim propisima, odlučiti o iznosu, ukoliko takav postoji, koji će se rasporediti kao dobit (dividenda) ili privremena dividenda za datu finansijsku godinu.

Prilikom odlučivanja o iznosu koji može biti raspoređen, Uprava Preduzeća će voditi računa o instrukcijama datim od strane Nadzornog odbora Matičnog preduzeća i Odbora za reviziju Matičnog preduzeća, odbora za reviziju zavisnog preduzeća te ukupnim obavezama Preduzeća u godini na koju se raspodjela dividende odnosi, uključujući i iznos neophodan za realizaciju plana poslovanja za tekuću finansijsku godinu kao i iznos neophodan za druge investicije i očekivano održavanje, odnosno rast Preduzeća.

Član 77.

Odluku o raspodjeli dobiti (dividende) donosi Skupština Preduzeća, na obrazložen prijedlog Uprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za reviziju i Nadzornog odbora i uz prethodnu saglasnost Skupštine Matičnog preduzeća.

Skupština zavisnog preduzeća može odlučiti o plaćanju dividende tokom poslovne godine (međuidivenda) uz odobrenje Skupštine Matičnog preduzeća i Nadzornog odbora zavisnog preduzeća, a na preporuku Odbora za reviziju zavisnog preduzeća i prijedlog Uprave zavisnog preduzeća, s tim da iznos za isplatu međuidivende ne prelazi 50% dobiti iz prethodne godine.

Član 78.

Ukoliko preduzeće iskaže gubitak na kraju finansijske godine, isti se može pokrivati iz obaveznih rezervi Preduzeća i na druge načine utvrđene zakonom i Statutom Matičnog preduzeća.

Ako je rezultat poslovanja u konsolidovanom godišnjem finansijskom izvještaju o poslovanju svih preduzeća povezanih u Mješoviti Holding ERS, pozitivan, onda se može pokrivati gubitak zavisnog preduzeća iz dijela dobiti, drugog zavisnog preduzeća, koji je srazmjern učešću Matičnog preduzeća u osnovnom kapitalu tog zavisnog preduzeća, o čemu odluku donosi Skupština Matičnog preduzeća.

Uprava nije ovlašćena:

1. da izdvaja za rezerve u iznosu većem od jedne polovine neto dobiti raspoložive za raspodjelu,

2. da izdvaja za raspodjelu dobiti (dividende) ukoliko iznos neto sredstava Preduzeća nije veći od ukupnog iznosa uplaćenog (akcionarskog) kapitala i neraspoređenih rezervi te ako se isplatom dividende ne umanjuje iznos ovih sredstava.

Član 79.

Između zavisnih preduzeća iste djelatnosti dozvoljeno je subvencioniranje, shodno Direktivi EU o tržištu električne energije, kako bi se poboljšalo njihovo poslovanje, ali ne na štetu njihove mogućnosti ili ostvarenje razvojnih planova.

XV MEĐUSOBNI EKONOMSKI ODNOSI POVEZANIH PREDUZEĆA

Član 80.

Međusobni ekonomski odnosi između preduzeća, povezanih u Mješoviti Holding, zasnivaju se na ugovornim odnosima.

Za regulisanu potrošnju na domaćem tržištu Matično preduzeće kupuje električnu energiju od zavisnih proizvodnih preduzeća i prodaje je zavisnim distributivnim preduzećima.

Utvrđivanje cijena za regulisanu potrošnju će vršiti Regulatorna komisija za električnu energiju Republike Srpske.

Član 81.

Izvoz ili uvoz električne energije (međunarodna trgovina) vrši samo Matično preduzeće u skladu sa licencom DERK-a odnosno vrši djelatnost trgovine i snabdjevanja električnom energijom na teritoriji BiH u skladu sa licencom (dozvolom) REERS-a.

Zavisna preduzeća vrše poslove – djelatnosti u skladu sa licencama (dozvolama) izdatim od REERS-a i to:

- proizvodnja električne energije;
- distribucija električne energije;
- snabdjevanje tarifnih kupaca električnom energijom.

Na osnovu odluke Nadzornog odbora Matičnog preduzeća, Preduzeće može u opravdanim slučajevima podnijeti, putem Matičnog preduzeća, zahtijev REERS-u za dobivanje dozvole za vršenje trgovine i snabdjevanja električnom energijom na teritoriji BiH, kako bi izvršili prodaju električne energije kvalifikovanim kupcima.

Član 82.

Distributivna preduzeća naplatu električne energije od potrošača vrše bezgotovinskom uplatom na račun kod banke sa kojeg se automatizmom vrši doznaka sredstava u korist Matičnog preduzeća radi kontinuirane doznake sredstava

proizvodnim preduzećima u cilju neophodne likvidnosti za održavanje proizvodnog procesa.

Član 83.

Trošak usluga Nezavisnog operatora sistema raspoređuje Matično preduzeće na preduzeća zavisno od okolnosti i obima njihovog angažovanja.

XVI ZAJEDNIČKI FOND RIZIKA

Član 84.

Od ostvarenog prihoda sva zavisna preduzeća Matičnom preduzeću mjesečno izdvajaju 0,1% u zajednički Fond rizika.

Sredstva iz prethodnog stava se uplaćuju na određeni račun Matičnog preduzeća, a način i postupak korištenja će se regulisati posebnim aktom Matičnog preduzeća.

Član 85.

Zajednički Fond rizika je izraz solidarnosti svih povezanih preduzeća i može se koristiti samo za saniranje i otklanjanje havarija, većih kvarova i tehničkih poremećaja u proizvodnji i distribuciji električne energije, koji mogu da ugroze ostvarivanje Elektroenergetskog bilansa Republike Srpske i zajedničkog plana poslovanja svih povezanih preduzeća.

Član 86.

Povezana preduzeća izdvajaju sredstva u zajednički Fond rizika dok se ne obezbjedi 5.000.000,00 (pet miliona) KM, a nakon obezbjeđenja istih ova obaveza prestaje.

Nakon utroška dijela sredstava iz zajedničkog Fonda rizika, nastavlja se sa izdvajanjem sredstava dok se ponovo ne obezbjedi utrošeni dio sredstava.

XVII INVESTICIJE

Član 87.

Radi obezbjeđenja tehničko-tehnološke efikasnosti elektroenergetskog sistema kao cjeline, njegove modernizacije i obezbjeđenja potrebnih sredstava za ovu namjenu, Matično preduzeće će donijeti osnove zajedničkih investicija, u skladu sa razvojnim planovima, što će se zasnivati na usvojenoj poslovnoj politici Matičnog preduzeća. Sve investicije se moraju predvidjeti planom poslovanja sa određivanjem namjene, procjene vrijednosti, načina finansiranja, vremena investiranja i procjenom povrata uložениh sredstava. Za veće i složenije investicije potrebno je sačiniti fizibiliti studiju o opravdanosti investicije.

Član 88.

Udruživanje sredstava radi zajedničke investicije više povezanih preduzeća se vrši na osnovu odluke nadležnih organa tih preduzeća, kako je to određeno u ovom statutu, uz zaključivanje ugovora o udruživanju sredstava kojim će se regulisati međusobna prava i obaveze potpisnika ugovora, uz prethodnu saglasnost Nadzornog odbora Matičnog preduzeća odnosno Skupštine Matičnog preduzeća, što će se regulisati posebnim aktom.

Član 89.

Finansiranje investicija se može vršiti iz vlastitih sredstava, domaćim i stranim kreditima, zajedničkim ulaganjem (sa domaćim i stranim partnerima) i iz donacija. Finansiranje investicija iz sredstava pribavljenih dokapitalizacijom se vrši na osnovu prethodne odluke Skupštine Matičnog preduzeća, a nakon nje i na osnovu odluke skupštine akcionara zavisnog preduzeća u kom će se odnosne investicije finansirati.

XVIII REZERVE

Član 90.

Preduzeće formira obavezne rezerve.

U obavezne rezerve se svake finansijske godine od dobiti koju Preduzeće ostvari unosi najmanje 5% (pet odsto), dok rezerva ne dostigne srazmjeru prema osnovnom kapitalu u procentu od 10% (deset odsto).

Član 91.

U slučaju smanjenja obavezne rezerve, ista se dopunjuje do iznosa koji utvrdi Skupština akcionara u skladu sa propisima.

XIX PLANIRANJE POSLOVANJA

Član 92.

Uprava Preduzeća, koristeći se dobrom poslovnom praksom, planiraće razvoj Preduzeća pripremom trogodišnjeg plana poslovanja. Nakon usvajanja trogodišnjeg plana poslovanja, isti će biti saglasno zakonu dostavljen glavnom revizoru i nadležnom ministarstvu.

Član 93.

Plan poslovanja iz prethodnog člana, sadrži najmanje:

1. predviđanje prihoda i rashoda,
2. kapitalne troškove predviđene u trogodišnjem periodu koji plan obuhvata,
3. izvore finansija predložene za kapitalne izdatke te druge poslovne ciljeve,
4. sve kredite, odnosno pozajmice koji su planirani u relevantnom planu poslovanja,
5. obezbjeđenja predložena za osiguranje kredita navedenih u prethodnoj alineji,
6. prijedloge za osnivanje ili kupovinu drugih preduzeća ili poslova bilo u cjelini ili djelimično,

7. zapošljavanje kao i predviđene troškove za isto, nivo sredstava za stimulatívne otpremnine
8. prijedloge za korišćenje viška dobiti za period plana poslovanja,
9. prijedloge za prodaju nepokretne imovine,
10. predviđene finansijske iskaze, funkcionalni i glavni budžet sa polugodišnjim analizama i budžet obrtnog kapitala, tako da budžet moraju održavati planirane aktivnosti Preduzeća i sa tim aktivnostima povezane prihode i troškove.

Član 94.

Plan poslovanja će za period za koji je donesen predstavljati osnov poslovnih aktivnosti Preduzeća.

Bez obzira na prednje, Uprava će godišnje usaglašavati Plan poslovanja i u slučaju potrebe, a u skladu sa ciljevima istog, revidirati i usaglasiti isti radi prilagođavanja plana poslovanja tržišnim uslovima.

Plan poslovanja Preduzeća čini sastavni dio zajedničkog plana, poslovanja svih povezanih preduzeća u Mješoviti Holding i mora biti u skladu sa njim. Plan poslovanja Preduzeća mora biti u skladu sa zajedničkim planom poslovanja, svih povezanih preduzeća.

XX PRIMJENA KNJIGOVODSTVENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA

Član 95.

Nadzorni odbor Preduzeća ima obavezu i odgovornost da:

1. organizuje pripremu vjerodostojih računovodstvenih izvještaja i finansijskih iskaza, sačinjenih u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima kao i propisima o računovodstvenim i revizorskim standardima Republike Srpske, iz kojih su vidljive finansijske pozicije Preduzeća i koje su otvorene za pregled od strane svih lica koja imaju pravni interes u poslovanju Preduzeća,
2. nadzire Upravu u primjeni preporuka datih od strane revizora u datim rokovima,
3. nadzire interne revizore u njihovom radu, zadacima i izvještajima,
4. pregled završnog izvještaja revizora.

Član 96.

Uprava ima obavezu i odgovornost da izvršava preporuke revizora u datim rokovima za izvršenje.

XXI POSTUPAK NABAVKI

Član 97.

Svi postupci nabavke od strane Preduzeća biće sprovedeni uz strogo poštovanje Zakona o javnim nabavkama, podzakonskih akata i internih akata Preduzeća.

Uprava Preduzeća dužna je:

1. donijeti uputstvo i pravilnik koji će regulisati postupak nabavke u skladu sa važećim propisima,
2. nadzirati zaposlene Preduzeća u implementaciji propisa o nabavci, te odredbi uputstva i pravilnik o nabavci Preduzeća
3. obazbijediti pravilnu i potpunu primjenu propisa iz oblasti javnih nabavki,
4. učestvovati u radu Komisije za nabavku za sve nabavke propisane odredbama važećih propisa o nabavci,
5. pripremati izvještaje o postupcima nabavke na način kako je to propisano,
6. podnositi izvještaj o nabavci Odboru za reviziju preduzeća i Nadzornom odboru preduzeća u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora o nabavci i Upravi Matičnog preduzeća.

Član 98.

U postupku nabavke Nadzorni odbor ima obavezu i odgovornost kako slijedi:

1. pregleda uputstvo i pravilnik za postupak nabavke u smislu usaglašenosti istog sa važećim propisima o nabavci,
2. nadzora nad radom uprave i zaposlenih u pogledu primjene uputstva i pravilnika o postupku nabavke u Preduzeću,
3. pregleda izvještaje o nabavci i pripreme izvještaja o mogućoj prevari ili zloupotrebi od strane nadležnih organa Preduzeća.

Pravilnik i uputstvo o javnim nabavkama moraju biti usaglašeni sa odredbama Pravilnika o javnim nabavkama i uputstvima Matičnog preduzeća.

Član 99.

U postupku nabavke, Odbor za reviziju je odgovoran za mjesečni pregled Izvještaja o nabavci i pismeno izvještavanje Nadzornog odbora ili drugog nadležnog organa Preduzeća, o bilo kakvom kršenju važećih propisa o nabavkama.

Odbor za reviziju ne može prenositi svoje obaveze drugim organima Preduzeća. Ponuđačima u procesu nabavke je izričito zabranjeno učešće ili korišćenje uticaja na Nadzorni odbor ili Upravu u vezi sa postupkom nabavke.

Član 100.

Članovi Uprave i Nadzornog odbora i akcionari su sa Preduzećem vezana lica u pogledu postupka i ciljeva važećih propisa o nabavci.

Ukoliko na bazi izvještaja o nabavci/kama ili na bazi informacije iz drugog izvora, Nadzorni odbor nađe da je došlo do kršenja etičkog kodeksa ili važećih propisa o nabavkama ili uputstva i pravilnika Preduzeća o nabavkama, Preduzeće preduzima bez odlaganja korake za suspendovanje sa posla odgovornog lica, te sprovođenja pune istrage. Ukoliko Nadzorni odbor nađe da je došlo do kršenja važećih propisa o nabavkama ili etičkog kodeksa, Odbor će preporučiti trenutno otpuštanje odgovornog lica.

Za sprovođenje mjera predloženih od strane Nadzornog odbora, predviđenih u prethodnom stavu ovog člana, odgovorna je Uprava Preduzeća.

Član 101.

Povezana preduzeća mogu vršiti zajedničku nabavku na način i pod uslovima koje odredi Kolegij direktora povezanih preduzeća.

XXII ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Član 102.

Preduzeće je u obavljanju svoje djelatnosti i poslova dužno preduzimati sve mjere zaštite i unapređenja radne i životne sredine u skladu sa važećim propisima.

Preduzeće je dužno da se pridržava mjera zaštite i unapređivanja životne sredine i da u skladu s tim mjerama donese pravilnik o mjerama zaštite radne i životne sredine u uslovima ekološkog okruženja u kojem posluje.

XXIII ODBOR ZA REVIZIJU I ODJELJENJE INTERNE REVIZIJE

- Odbor za reviziju -

Član 103.

Odbor za reviziju je organ sastavljen od tri (3) člana kojeg imenuje Skupština, s tim što je jedan član Odbora za reviziju Matičnog preduzeća istovremeno i član Odbora za reviziju zavisnog preduzeća.

Funkciju člana Odbora za reviziju obavlja i Direktor odjeljenja interne revizije, bez prava glasa.

Član Odbora za reviziju ne može biti lice koje ima finansijski i drugi interes u Preduzeću.

Član 104.

Prijedlog dva člana Odbora za reviziju iz stava 1. prednjeg člana (osim člana koji je ujedno i član Odbora za reviziju Matičnog preduzeća), utvrđuje Nadzorni odbor većinom glasova, a na osnovu raspisanog javnog konkursa za izbor najkvalifikovanijih lica za funkciju člana Odbora za reviziju.

Odluku o raspisivanju javnog konkursa i kriterijima koje treba da ispunjavaju kandidati za dva člana Odbora za reviziju, donosi Skupština akcionara.

Nadzorni odbor može imenovati komisiju od tri člana iz reda članova Nadzornog odbora da provede određene aktivnosti prije nominacije najkvalifikovanijih lica za članove Odbora za reviziju.

Član 105.

Odbor za reviziju dužan je da:

1. imenuje vanjskog revizora,
2. imenuje direktora Odjeljenja interne revizije na osnovu javnog konkursa za izbor najbolje kvalifikovanog kandidata, ukoliko Glavni revizor nije izvršio imenovanje u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima,
3. razmotri godišnju studiju rizika i plan revizije u kojima su prikazane pojedinosti u pogledu rizičnih područja i revizija koje će se izvršiti, te osigura da prijavljena pitanja budu bez odlaganja i na odgovarajući način korigovana,
4. razmotri studiju rizika iz prethodne odredbe i plan revizije u sporazumu sa Glavnim revizorom po pitanju obrade, naročito u slučaju kada je Glavni revizor imenovao direktora Odjeljenja interne revizije Preduzeća,
5. osigura da Odjeljenje za internu reviziju izvrši svoj posao u skladu sa planom revizije,
6. osigura da interne kontrole Preduzeća budu adekvatne i da funkcionišu kako je predviđeno,
7. podnose Nadzornom odboru sažete mjesečne izvještaje o svojim sastancima svakog mjeseca,
8. konsultuje sa Glavnim revizorom u pogledu izbora nezavisne revizorske organizacije ili strukovne stručne grupe koja vrši unutrašnje strukovno ocjenjivanje Odjeljenja za internu reviziju, svake dvije do tri godine.
9. osigura da odjeljenje za internu reviziju obavlja svoje obaveze u skladu sa međunarodnim revizijskim standardima.
10. donosi Poslovnik o svom radu.

Član 106.

Reviziju finansijskog poslovanja svih preduzeća u sastavu Mješovitog Holdinga vrši isti nezavisni revizor, po sprovedenoj zakonskoj proceduri. Isti nezavisni revizor se može angažovati najduže do pet godina.

Član 107.

Nadzorni odbor ima obavezu i odgovornost da u primjeni preporuka datih od strane Odbora za reviziju i vanjskog revizora vrši nadzor nad Upravom.

Uprava je dužna i odgovorna za realizaciju preporuka Odbora za reviziju u rokovima koje preporučiti Odbor za reviziju. Uprava može prenijeti ovu dužnost, ali je i dalje odgovorna za realizaciju iste.

Odbor za reviziju odgovara direktno Skupštini Preduzeća.

Članovi Odbora za reviziju za svoj rad imaju pravo na naknadu. Visinu naknade i način isplate utvrđuje Skupština akcionara

- Odjeljenje interne revizije -

Član 108.

Odjeljenje interne revizije uspostavlja Direktor odjeljenja tako što:

1. organizuje odjeljenje odgovarajućeg obima potrebnog za adekvatno obavljanje dužnosti utvrđenih ovim Statutom,
2. te ima isključivu odgovornost za izbor i rukovođenje licima zaposlenim u odjeljenju.

Zaposleni radnici odjeljenja, izuzev direktora, su u radnom odnosu u Preduzeću.

Direktor odjeljenja ostvaruje naknadu u skladu sa tarifom koju utvrdi Glavni revizor ili nadležno ministarstvo.

Član 109.

Direktora odjeljenja interne revizije imenuje Glavni revizor Javnog sektora RS na način propisan Zakonom.

U slučaju da Glavni revizor ne koristi svoje pravo iz prednjeg stava, Direktor odjeljenja imenuje Odbor za reviziju na osnovu javnog konkursa za izbor najboljeg kvalifikovanog kandidata, pod nadzorom Glavnog revizora.

Član 110.

Odjeljenje interne revizije ima dužnost i odgovornost da:

1. podnosi Odboru za reviziju godišnju studiju rizika i plan revizije u kojima je sadržan detaljan prikaz rizičnih područja i revizija koja će biti izvršene,
2. podnosi Odboru za reviziju izvještaj o obavljenim revizijama i preporuke putem direktora Odjeljenja interne revizije,
3. obavlja svoje dužnosti u skladu sa standardima međunarodne revizije.

Odjeljenje interne revizije ovu dužnost ne može prenositi.

Član 111.

Uprava je dužna i odgovorna da:

1. obezbijedi adekvatni prostor s ciljem da se omogući operativnost Odjeljenja interne revizije i da mu se omogući da neometano obavlja svoj posao,
2. obezbijedi da, bez izuzetka, Odjeljenje interne revizije ima potpuni i cjelovit uvid u svu evidenciju Preduzeća.

Uprava može prenositi ovu dužnost, ali je i dalje odgovorna za realizaciju iste.

Organi Preduzeća dužni su sarađivati sa članovima Odbora za reviziju te učiniti dostupnim sve isprave i finansijske i računovodstvene iskaze na zahtjev Odbora i Odjeljenja interne revizije.

- Služba interne kontrole -

Član 112.

Služba interne kontrole Matičnog preduzeća vrši kontrolu zakonitosti postupanja u obavljanju poslova u Preduzeću.

XXIV NEDOPUŠTENE I OGRANIČENE AKTIVNOSTI

Član 113.

Nedopuštene aktivnosti

Preduzeću nije dopušteno:

1. davanje kredita ili pozajmica zaposlenim Preduzeća ili drugim licima ili pružanje garancija ili osiguranja za kredit (ovo se odnosi na povezana preduzeća u Mješovitom Holding kao korisnike zajma odnosno garancija),
2. davanje putem donacija u suprotnosti sa odredbama Zakona o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom Republike.
3. isplate plata, doprinosa i naknada suprotno odredbama propisa o radu, Zakona o penzijskom i zdravstvenom osiguranju, ili licima na bilo kakvoj listi čekanja,
4. učešće u postupku nabavke u svojstvu ponuđača bilo kojeg lica koje je pripremio poziv na tender ili svakog povezanog lica ili lica u vezi sa povezanim licima (ne odnosi se na povezana preduzeća u sistemu Mješovitog Holdinga),
5. vršenje izmjena i dopuna u bilo kojem već zaključenom ugovoru o nabavci, osim ako su izvršene u skladu sa zakonom,
6. prihvata plaćanja zamjenom za novac, plaćanja u naturi, ili gotovoijskom ekvivalentu,
7. investicije iz kratkoročnih izvora sredstava Preduzeća, osim kada se radi o odobrenim investicijama prema definiciji datoj u važećim zakonima koji regulišu tu oblast,
8. zaključivanje ugovora o raspolaganju sa kumulativnom vrijednošću većom od 10.000 KM bez potpisa direktora i najmanje jednog izvršnog direktora,
9. Zaključivanje ugovora o raspolaganju vrijednosti veće od 50.000 KM bez saglasnosti Uprave Matičnog preduzeća (ako se ne radi o investicijama), a ako su u pitanju investicije raspolaganje bez odluke Nadzornog odbora, a kod investicija vrijednosti veće od 1.000.000 KM bez saglasnosti Skupštine Matičnog preduzeća.

Član 114.

Preduzeće može vršiti prodaju električne energije kvalifikovanim kupcima, izuzimajući primjenu važećeg tarifnog sistema, po cijeni koja ne smije biti niža od prosječne proizvodne cijene električne energije u Republici Srpskoj uvećane za prenosnu tarifu odnosno za cijenu distributivne mrežarine zavisno na koji je naponski nivo priključen kvalifikovani kupac.

Odredba prethodnog stava se ne odnosi na prodaju viškova električne energije koju vrši Matično preduzeće.

Električna energija tarifnim potrošačima se prodaje po tarifnim stavovima.

Član 115.

Ograničene aktivnosti

Preduzeće može preduzimati sljedeće aktivnosti, isključivo uz pismeno ovlašćenje većine članova Nadzornog odbora:

1. izmirenje duga prema povjeriocu preduzeća, plaćanjem trećem licu (ugovor o cesiji duga),
2. prebijanje dugova prema nekoj strani sa dugovima te iste strane koja je iz tog razloga istovremeno i povjerilac i dužnik Preduzeća (ugovori o prostoj kompenzaciji),
3. učešće u aranžmanu višestrukog prebijanja dugova između više strana (multilateralna kompenzacija),
4. izmirenje duga prema Preduzeću u slučaju da dužnik plaća povjeriocu Preduzeća,
5. otpis dugovanja.

XXV POSEBNE ODREDBE

- Zaposleni u Preduzeću-

Član 116.

Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih utvrđuju se posebnim opštim aktom u skladu sa zakonom, ovim Statutom, Kolektivnim ugovorom i Ugovorom o radu i menadžerskim ugovorom ako ga zaposleni zaključi (za rukovodne radnike).

Nadzorni odbor i Uprava Preduzeća obavještavaju zaposlene o svom radu i poslovanju Preduzeća, a naročito o:

1. razvojnim planovima i njihovom uticaju na ekonomski i socijalni položaj zaposlenih,
2. kretanju i promjenama zarada zaposlenih,
3. zaštiti i bezbjednosti na radu i mjerama za poboljšanje uslova rada,
4. statusnim promjenama i promjenama oblika Preduzeća.

Obavještavanje zaposlenih o pitanjima iz prethodnog stava vrši se preko oglasne table, putem informativnih glasila ili na drugi način utvrđen aktom Uprave Preduzeća.

- Obavještavanje akcionara -

Član 117.

Uprava obavještava akcionare o poslovanju Preduzeća, radu njegovih organa, računovodstvenim iskazima i izvještajima o poslovanju, kao i o izvještajima Nadzornog odbora i revizora.

Akcionari imaju pravo da pregledaju poslovne knjige i ostale dokumente Preduzeća, na način i pod uslovima kako utvrdi Nadzorni odbor.

Ostvarivanje prava akcionara na obavještavanje obezbjeđuje Uprava Preduzeća,

Preduzeće je dužno da objavi godišnji redovni finansijski izvještaj u sredstvima informisanja (u skraćenoj verziji) i prema obrazcima propisanim od komisije za hartije od vrijednosti.

Član 118.

Akcionari imaju pravo da Nadzornom odboru, Upravi Preduzeća i Odboru za reviziju pismeno postavljaju pitanja o upravljanju Preduzećem.

Organi iz prethodnog stava ovog člana dužni su da pismeno odgovore na pitanja akcionara u roku od 15 dana od dana dobijanja pitanja.

- Javnost rada i poslovna tajna -

Član 119.

Rad Preduzeća je javan.

Javnost se obezbjeđuje informisanjem putem sredstava informisanja i na druge pogodne načine.

Poslovnu tajnu Preduzeća predstavljaju dokumenta i informacije koje je Nadzorni odbor utvrdio kao povjerljive i čije bi širenje moglo nepovoljno da utiče na poslovanje Preduzeća.

Kao poslovna tajna ne mogu se smatrati dokumenta i podaci koji se po zakonu smatraju javnim.

Dokumenta i podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu, drugim licima može dati direktor, odnosno lice koje on ovlasti, u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacija.

- Opšta akta Preduzeća -

Član 120.

Opšti akti Preduzeća su:

1. Statut
2. Pravilnici i Poslovnici
3. Etički kodeks
4. Odluke kojima se na opšti način uređuju određena pitanja.

Statut je osnovni akt Preduzeća, a drugi opšti akti moraju biti u saglasnosti sa odredbama ovog Statuta. Statut zavisnog preduzeća mora biti u skladu sa Statutom Matičnog preduzeća.

Postojeći opšti akti Preduzeća biće bez odlaganja usklađeni sa ovim Statutom, u rokovima koje odredi Nadzorni odbor, a u zavisnosti od važećih zakonskih i podzakonskih akata.

Za pitanja koja nisu regulisana ovim Statutom shodno se primjenjuju odredbe Zakona o javnim preduzećima, Zakona o preduzećima i drugim zakonima i podzakonskim aktima.

Pojedinačni akti koje donose organi i ovlašteni pojedinci u Preduzeću, moraju biti u skladu sa zakonom i opštim aktima.

XXVI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 121.

Do imenovanja Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave Preduzeća u skladu sa ovim Statutom, postojeći organi Preduzeća nastavljaju svoj rad.

Članovi Uprave izabrani putem javnog konkursa nastavljaju sa radom do isteka mandata na koji su izabrani.

Član 122.

Opšti akti Zavisnog preduzeća i MH ERS – Matično preduzeće a.d. Trebinje se primjenjuju ukoliko nisu u direktnoj suprotnosti sa Zakonom i ovim Statutom, odnosno dok se izričito ne stave van snage.

Član 123.

Ovaj Statut stupa na snagu danom usvajanja na Skupštini i isti će se objaviti na oglasnoj ploči Preduzeća..

Izmjene i dopune ovog Statuta vrše se na način i po postupku za njegovo donošenje.*

Stupanjem na snagu ovog Statuta, prestaje da važi Statut "Elektrokrajina" akcionarsko društvo Banjaluka broj: 1031/05 od 06.07.2005. godine. (Prečišćeni tekst).

Predsjedavajući Skupštine

Broj: S-4010/06

Datum:24.01.2007.godine